

Slavnostní mše sv.

ke 125. výročí posvěcení kostela
sv. Ludmily na Královských
Vinohradech v Praze

spojená s žehnáním restaurovaných varhan

celebruje **kardinál Dominik Duka**

hudbou doprovází **Vysokoškolský umělecký sbor UK**
pod vedením **Jakuba Zichy**

mezzosoprán **Stanislava Jirků**

basbaryton **František Zahradníček**

varhaník **Jan Kalfus**

Pondělí 8. října 2018 v 16:30

Úvodem

Vítáme Vás na mši svaté, která oslaví **125 let od posvěcení kostela** sv. Ludmily na Královských Vinohradech (8. října 1893). Chrám byl postaven podle plánů architekta Josefa Mockera v letech 1888–1892. Na malířské a sochařské výzdobě se podílely na dvě desítky slavných výtvarníků té doby – Josef Václav Myslbek, František Ženíšek, Adolf Liebscher, Antonín Procházka, Bernard Otto Seeling, Jan Jobst a další.

Při dnešní bohoslužbě budou také požehnány hlavní varhany tohoto chrámu. Díky právě dokončenému restaurování Varhanářskou dílnou Kánský-Brachtl a úsilí velkého množství dalších lidí máme dnes možnost slyšet tento historický nástroj v jeho plné kráse. Šťastnou shodou okolností se tato slavnost koná téměř na den přesně ve výročí **kolaudace varhan** 3. října 1898, tedy právě **před 120 lety**.

Děkujeme všem, kteří jakýmkoli způsobem přispěli k uskutečnění dnešní slavnosti!

Spolek přátel kostela sv. Ludmily

A. Dvořák: Svatá Ludmila (op. 71)

Oratorium zkomponoval Antonín Dvořák v letech 1885–86 na objednávku pro prestižní festival v anglickém městě Leeds. Původní, český text oratoria napsal básník **Jaroslav Vrchlický**.

Dvořáka k tomu vedla jednak jeho osobní zbožnost, jednak chtěl ve světovém prostředí představit reprezentativní dílo české národní hudby.

Jde o monumentální skladbu, která se snaží vystihnout scény z národního života, které měly dodat sebevědomí českým lidem a manifestovat velikost našich historických tradic.

Oratorium má tři díly, při dnešní mši svaté zazní vybrané části **III. dílu** s podtitulem „**Děj v chrámu velehradském**“.

Úvod

Hospodine, pomiluj ny!
Jezu Kriste, pomiluj ny!
Spasiteli všehomíra,
spasiž nás i uslyšiž,
Hospodine, hlasy naše!

Hospodine, pomiluj ny!
Jezu Kriste, pomiluj ny!
Dej nám všem, Hospodine,
hojnost, pokoj v naší zemi!
Kyrie eleison!

Před evangeliem

Nuž poklekněte před biskupem oba,
nad vámi v mraku stůjtez andělé!

Ó zněte, písňě, k nebes báni
a vyproste jim zdar a požehnání!

Čel vašich křestu dotkni se již zdo
a vstaňte křesťané a manželé.

Ať rozzvučí se zem i nebe v plese!

Ó, pějte Alleluja, radujte se!

Žehnání varhan

Duchu svatý, sestup v nachu,
zemského se dotkni prachu,
zacloniž je s výsosti

nad hvězdnou svou milostí!

Synu, jenž jsi s dřeva kříže
spasil svět, k nim nakloň se níže,
nad květ lilijí a sních

očisť hříšné duše jich!

Ó, zněte, písňě, zněte k nebes báni
a vyproste jim zdar a požehnání!

Ať rozzvučí se zem i nebe v plese!

Ó, pějte Alleluja, radujte se!

Obětování

Panno, matko Stvořitele,

Boha, jež jsi nesla v těle,

v bludech, žití úskoku,

věrně stůj jim po boku!

Andělé, u lásky zřídla,

rozpněte tam hvězdná křídla,

svějte v boje trud a vír,

jim do srdcí ples a mír!

Ó, zněte, písňě, zněte k nebes báni

a vyproste jim zdar a požehnání!

Svaté přijímání

Ty, jenž jsi vesmíru vládce,

ostříhej své věrné stádce,

roztáhni své lásky dlaň,

všecky věrné Čechy chraň,

dokud v plesu svém a tísní

ctít Tě budou otců písni.

A. Dvořák: Biblické písňě (op. 99)

Bože! Bože! Píseň novou

Bože! Bože! Píseň novou

zpívati budu Tobě na loutně

a žalmy Tobě prozpěvovati.

Na každý den dobrořečiti budu Tobě

a chváliti jméno Tvé na věky věků.

Hospodin jistě veliký jest

a vši chvály hodný,

a velikost jeho

nemůž' vystižena býti.

O slávě a kráse a velebnosti Tvé

i o věcech Tvých předivných mluviti

budu.

A moc přehrozných skutků Tvých

všichni rozhlašovati budou.

I já důstojnost Tvou

budu vypravovati.

Hospodin jest můj pastýř

Hospodin jest můj pastýř,

nebudu míti nedostatku.

Na pastvách zelených pase mne,

k vodám tichým mne přivodí.

Duši mou občerstvuje,

vodí mne po stezkách

spravedlnosti pro jméno své.

Byť se mi dostalo jíti

přes údolí stínu smrti,
nebuduť se báti zlého,
nebo Ty se mnou jsi.

A prut Tvůj a hůl Tvá,
toť mne potěšuje.

Zpívejte Hospodinu píseň novou

Zpívejte Hospodinu píseň novou,
neboť jest divné věci učinil.
Zvuk vydejte, prozpěvujte
a žalmy zpívejte.
Zvuč, moře, i to, což v něm jest,
okršlek světa, i ti, což na něm bydlí.

Řeky rukama plesejte,
spolu s nimi i hory prozpěvujte.
Plesej, pole, a vše, což na něm,
plesej, země, zvuč i moře,
i což v něm jest.

Závěrečná píseň – Bože, chválíme tebe

Mši svatou zakončíme společným zpěvem české verze písně *Te Deum laudamus*, jejíž text pochází od sv. Ambrože († 397). Tento chvalo zpěv zde zazněl i 8. října 1893, tedy přesně před 125 lety, kdy byl kostel sv. Ludmily posvěcen.

1. Bo - že, chvá - lí - me te - be, Pa - ne,
kte - rou zná zem i ne - be, všem tvým
moc tvou ve - le - bíme, když se vše v svě -
skutkům se di - víme;
tě mě - ní, ty sám jsi bez pro - mě - ny.

2. Vše, co jen chválit může, / cherubové, serafové, / chválí tě velký Bože, /
nebe, země, zástupové, / ode všech jsi nazýván: / Svatý, Svatý, Svatý Pán.

3. Svatý Pán Bůh Sabaoth, / Svatý, jenž řídí národy, / jenž pomáhá z bēd
a psot. / Nebe, zem, povětří, vody / plné jsou cti, chvály tvé, / neb vše
tvoje dílo je.

4. Apoštolů slavný sněm / a proroků řad veliký / posílá v plesání svém /
k trůnu tvému vroucí díky; / kolik je mučedníků, / tolik chvalořečníků.